

BELEID VEILIGE KERK 'T WOUT-DEN HOORN

Inleiding

De Protestantse Gemeente 't Woudt-Den Hoorn wil voor iedereen een veilige kerk zijn. We willen ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past, willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is, willen we bestrijden. Wij geloven dat de kerk een veilige plek is als:

- jong en oud respectvol met elkaar omgaan;
- leiderschapsposities niet worden misbruikt;
- het onrecht van (seksueel) misbruik bestreden wordt;
- slachtoffers van misbruik zich gehoord en erkend weten.

Bewustwording

De basis voor het beleid is bewustwording binnen onze gemeente. Bewust zijn van machtsongelijkheid onder gemeenteleden en de effecten daarvan. Machtverschillen tussen groepsleiding en deelnemers in het jeugdwerk, tussen ouderling en pastorant, tussen diaken en cliënt, tussen vrijwilliger voor hand-en-spandiensten en gemeentelid. Het effect kan zijn dat iemand met meer macht grensoverschrijdend gedrag vertoont. De ander ervaart dat in eerste instantie niet als storend of wil daar geen aandacht aan besteden. Tot het gevoel van veiligheid wordt aangetast.

- Grensoverschrijdend gedrag kan ook in onze gemeente voorkomen.
- Alle gemeenteleden hebben recht op een veilig gemeente.
- Regelmatig besteden we aandacht aan het onderwerp: op beleidsniveau regelmatig agenderen van 'veilig jeugdwerk' en 'veilige gemeente'; wat doen we, gaat het goed en wat kan beter
- We zien erop toe dat in bijeenkomsten (gespreksgroepen, clubwerk, catechese, vieringen) zo nu en dan gebruikgemaakt wordt van activiteiten en werkvormen die bewustwording over veiligheid bij de gemeenteleden, van oud tot jong, vergroot.

Preventie

Instrumenten die bijdragen aan preventie:

- We benoemen twee vertrouwenspersonen (man en vrouw) die zichtbaar zijn voor gemeenteleden, laagdrempelig te benaderen en functioneren als ‘ambassadeur’ voor veilige gemeente en veilig jeugdwerk.
- Vrijwilligers die in onze gemeente actief willen zijn, worden zorgvuldig geselecteerd en hun geschiktheid wordt periodiek vastgesteld.
- We vragen VOG’s (Verklaring omtrent Gedrag) aan ambtsdragers én aan vrijwilligers en beroepskrachten die werken met minderjarigen en mensen in een kwetsbare positie (denk hierbij aan de leiding van de kindernevendienst, kinderoppas, pastoraal medewerkers).
- Vrijwilligers en beroepskrachten een gedragscode laten ondertekenen (voor predikanten en kerkelijk werkers is een door de synode vastgestelde gedragscode, deze geldt al voor hen). Op deze gedragscode zijn we voor iedereen binnen en buiten onze kerkgemeenschap aanspreekbaar.

Interventie

Zie routekaart voor vertrouwenspersonen (zie bijlage 1)

Routekaart voor plaatselijke vertrouwenspersonen

ROUTEKAART

Route bij meldingen

In dit schema staan negen manieren waarop meldingen bij u als plaatselijke vertrouwenspersoon terecht kunnen komen. Daaronder vindt u de acties die u moet ondernemen en daar weer onder wat SMPR daarbij voor u kan betekenen. Neem bij elke route en elke stap de tijd om te reflecteren en te overleggen.

Meldingen, klachten of signalen van seksueel misbruik kunnen op 9 manieren bij de plaatselijke vertrouwenspersoon komen: via betrokkene (1 t/m 1d) of via anderen (2 t/m 5). Zorg voor een overzicht van hulpverlenende instanties in uw omgeving waar u zo nodig naar door kunt verwijzen (sociale kaart). Denk aan Veilig Thuis, Politie afd. zedenzaken, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, huisarts, advocaat.

Wat doet u als plaatselijke vertrouwenspersoon bij het eerste contact?

- Maak uw taakomschrijving duidelijk.
- Luister actief (erkenning geven, feiten, gevoelens, gedachten inventariseren en onderscheiden).
- Vraag naar de hulpvraag.
- Concludeer welke route aan de orde is en volg die.
- Overweeg en overleg eventueel met een collega-vertrouwenspersoon, SMPR, Veilig Thuis of de politie.

Wat biedt SMPR (www.smpr.nl)?

- Samen analyseren wat er aan de hand is
- Advies bij kiezen van de te volgen route

Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VP)

Ondersteuning SMPR

VP

1 algemeen	1 situatie a	1 situatie b	1 situatie c	1 situatie d	2	3	4	5
Betrokkene benadert mij	Betrokkene weet nog niet wat zij of hij wil	Betrokkene wil zijn/haar verhaal doen	Betrokkene wil een melding doen	Betrokkene wil een klacht indienen	Iemand benadert mij met een signaal/verhaal	Iemand benadert mij met signalen die niet onder de definitie van seksueel misbruik vallen	Ik vang zelf signalen op	Een dader van seksueel misbruik benadert mij
Actueel misbruik bij een minderjarige moet ophouden. Ik neem contact op met Veilig Thuis voor advies: 0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar).	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat zij/hij nodig heeft om tot een besluit te komen. • Ik check of ik degene ben die daarin kan voorzien. • Indien nodig verwijs ik betrokkene door (sociale kaart). • Zodra betrokkene haar/zijn vraag helder heeft, ga ik de route verder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik check of betrokkene behoefte heeft aan vervolgspraken met mij. • Ik check of betrokkene pastoraat wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door. • Ik check of betrokkene professionele hulp wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door (sociale kaart). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid de zaak bij Justitie neer te leggen en bied daarin eventueel ondersteuning. • Ik wijs betrokkene op SMPR en ondersteun eventueel betrokkene daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op de verantwoordelijkheid van de kerkenraad en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid van Justitie. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van het college voor het opzicht en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van SMPR en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal/verhaal. • Ik check wat iemand wil bereiken door dit bij mij neer te leggen. • Indien vervolgstappen nodig lijken te zijn overleg ik met signalleider en SMPR over die stappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik breng de signalen die ik opmerk in kaart. • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik benoem (eventueel) bij betrokkene wat ik zie en hoor en stel verduidelijkingsvragen. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat hij/zij van mij verwacht. • Ik maak mijn verantwoordelijkheden duidelijk. • Ik kijk welke vervolgstappen nodig zijn.
Adviseert en begeleidt bij gebruik van het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties'. Het protocol bevat de route voor de kerkenraad. (Zie voor het protocol www.protestantsekerk.nl/veiligegemeente > meer weten?)	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Hulp bij het vinden van goede verwijsadressen. • Advies bij het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het verhaal kan aanleiding zijn voor vervolgstappen. Wil betrokkene dit niet, dan kunt u in een situatie komen waarin u mogelijk uw zwijgplicht moet doorbreken. • Advies bij de weging al dan niet doortbreken van uw zwijgplicht. 	Achtergrondinformatie: een melding bij de politie betekent de politie op de hoogte stellen. Een aangifte is een verzoek om strafvervolgning. Bij melding aan de kerkenraad over een kerkelijke functionaris dient deze het protocol (zie 1 algemeen) te volgen. De klachtenregelingen vindt u in de kerkorde, ordinantie 10, art. 6-12.	Het college voor het opzicht is bedoeld voor situaties waar een kerkelijke functionaris bij betrokken is. Een klacht over een vrijwilliger behandelt de kerkenraad zelf na advies van het college voor het opzicht, zie ordinantie 10, art. 7 lid 1.	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal/verhaal. • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Informatie over het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	Advies bij het zetten van vervolgstappen.
Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.								

Begripsbepaling

SMPR: meldpunt bij seksueel misbruik in kerkelijke relaties, www.smpr.nl

Melding: kerkenraad op de hoogte stellen van een gebeurtenis met eventueel opvolging.

Klacht: stappen richting officiële instanties om de gebeurtenis ter beoordeling aan te kaarten.

Signaal: een gebeurtenis die signaleerd wordt en kan duiden op een situatie die aandacht verdient.

Let op: je kunt in een situatie terecht komen waarin conflicterende belangen spelen en je niet weet wat te doen, je zwijgplicht doorbreken of juist niet. Maak een afweging aan de hand van hoofdstuk 8 uit het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met seksueel misbruik'. (Zie voor het protocol www.protestantsekerk.nl/veiligegemeente > meer weten?)

(Na)zorg

- In preek en liturgie wordt rekening gehouden met slachtoffers van machtsmisbruik of andere misstanden (woordkeuze in gebeden, liedkeuze).
- We voorzien in pastorale zorg aan slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente.
- We voorzien in pastorale zorg aan daders van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente. Dit kan niet dezelfde persoon zijn die het slachtoffer begeleidt.

Sommige gemeenteleden zijn slachtoffers of daders van incest, huiselijk geweld, vormen van machtsmisbruik en bedreigende situaties in het werk (ambulancepersoneel, militairen, politie, werkenden in de zorg en hulpverlening) of elders of van criminaliteit. We streven ernaar dat iedereen zich in onze gemeente veilig voelt. Mensen willen gehoord, gezien en erkend worden. We waken ervoor om weg te kijken of niet het geduld op te brengen hen blijvende aandacht en zorg te geven.

Communicatie

Het beleid Veilige Kerk wordt via de Nieuwsbrief en tijdens een gemeente-avond onder de aandacht van onze gemeenteleden gebracht. Op onze website krijgt de informatie een vaste plek, zoals de namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen.

Vasthouden van beleid

De aandacht voor veilige kerk willen we in onze gemeente vasthouden door het jaarlijks te agenderen tijdens de kerkenraadsvergadering, tijdens de Jeugdvergadering en als thema te bespreken tijdens de (jeugd)kringen. Het gaat om preventie op het gebied van veilig gemeentewerk om leden bewust te maken van (on)gewenst gedrag ter voorkoming van (seksueel) misbruik. Daarnaast is er beleid ontwikkeld voor opvang en begeleiding bij een melding van grensoverschrijdend gedrag. In de rol van vertrouwenspersoon komen beide beleidslijnen samen en worden deze geborgd.

Bijlagen en verwijzingen m.b.t. Beleid Veilige Kerk 't Woudt-Den Hoorn

- Taken en profiel Vertrouwenspersonen, zie https://protestantsekerk.nl/verdieping/wat-is-de-taak-van-een-vertrouwenspersoon-in-de-kerk/?gad_source=1&gad_campaignid=22432397422&gbraid=0AAAAA9w7OA7gil1l-dmEuCu6XWUTLscjM&gclid=Cj0KCQjwgpzIBhCOARIsABZm7vExPlaTuB1F68Dhykvog4WhwMFiBqEPGpwSOKBX1FQ_ppU0_h7EevMaAqDJEALw_wcB
- Gedragscode voor kerkelijke vrijwilligers van de Protestantse Gemeente 't Woudt-Den Hoorn
- Uitwerking Model voor meldingen over grensoverschrijdend gedrag voor Protestante Gemeente 't Woudt-Den Hoorn
- Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met mogelijk (seksueel) misbruik in pastorale gezagsrelaties (document landelijke PKN)